

REFERAT Klima- og Miljøudvalget 2022-2025 d. 09-04-2024

Mødedato Tirsdag d. 09. april 2024 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, Nørregade 36

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Klima- og Miljøforvaltningens årsberetning 2023.....	4
C-sag: Opsamling på ekskursion om kommuneplan 2024: Byudvikling med omtanke.....	14
D-sag: Status og opsamling på gartneriindsatsen 2022 og 2023.....	16
D-sag: Jagt Odense Fjord.....	19
D-sag: Aktuelle sager.....	22
E-sag: Initiativretsforslag fra Mark Grossmann om midlertidig indskrænkelse af miljøzonen ved OI	23

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

01.30.00-G01-137-23

Resume

Godkendelse af dagsorden til Klima- og Miljøudvalgsmødet den 9. april 2024.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget godkender dagsordenen.

Punkt 2: Klima- og Miljøforvaltningens årsberetning 2023

00.32.00-K07-1-24

Resume

I denne sag skal udvalget behandle Klima- og Miljøforvaltningens årsberetning for 2023, som herefter fremsendes til byrådets godkendelse.

Årsberetningen består af et effektregnskab og et økonomisk regnskab. Udvalget har i løbet af 2023 løbende fået en status på indeværende års budget.

Effektregnskabet viser, at ambitionsniveauerne for 2023 er indfriet for Odensemålet "En klima- og miljøvenlig storby" samt udvalgsålet "Renere luft i Odense". Ambitionsniveauerne er derimod ikke indfriet i 2023 for udvalgsmålene "Mere bæredygtige transportvaner", "Renere vand i Odense", "Mere skov og natur i Odense" samt "Mindre CO2-udledning".

Det økonomiske regnskab viser et samlet mindreforbrug på driften på 74.268 kr.

Anlægsområdet har et mindreforbrug på 11,7 mio. kr., hvoraf 11,6 mio. kr. overføres til 2024. Der afsluttes tre anlægsprojekter i 2023 med et samlet mindreforbrug på 0,1 mio. kr.

I forbindelse med anlægsopfølgningen for 2. halvår 2023 blev det godkendt at samle delprojekter under Klimahandleplanen, der tidligere var håndteret som enkeltstående bevillinger, i en fælles anlægsbevilling. I forbindelse med regnskabsafslutningen afsluttes de oprindelige anlægsbevillinger, hvor såvel budget som forbrug er nulstillet.

Effekt

Årsberetningen skaber synlighed om udviklingen i Odense og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgsål.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Årsberetning 2023 (økonomisk regnskab og effektregnskab) for Klima- og Miljøudvalget.
2. Der overføres et samlet mindreforbrug på drift og anlæg på 11,7 mio. kr. fra 2023 til 2024 under Klima- og Miljøudvalget, og der lægges 0,1 mio. kr. i kassen i 2023 vedrørende afsluttede anlægsbevillinger.
3. Anlægsregnskaberne for 2023.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Denne årsberetning viser det samlede regnskabsresultat på økonomi og effekt for 2023.

Beskrivelse af effektregnskabet

Opgørelsen viser regnskabsresultatet for Klima- og Miljøudvalgets seks udvalgsmaal samt Odensemålet "En klima- og miljøvenlig storby".

Klima- og Miljøudvalget vedtog den 2. maj 2023 seks effektmål for udvalget. De seks mål vedrører "Mere bæredygtige transportvaner", "Renere vand i Odense", "Mere skov og natur i Odense", "Mere vedvarende energi", "Renere luft i Odense" samt "Mindre CO2-udledning".

Effektregnskabet viser, at ambitionsniveauerne for 2023 er indfriet for Odensemålet "En klima- og miljøvenlig storby" samt udvalgsmalet "Renere luft i Odense". I forhold til udvalgsmalet "Mere bæredygtige transportvaner" er ambitionsniveauerne delvis indfriet. Det er forventningen, at andelen af ture med bæredygtige mobilitetsformer stiger i takt med, at Grøn Mobilitetsplan implementeres. Det skal bemærkes, at nyeste måling vedrørende andel af ture til fods eller på cykel samt med kollektiv trafik er fra 2022. Næste måling med data for 2023 er i maj 2024.

Udvalgsmalene "Renere vand i Odense" og "Mere skov og natur i Odense" hænger sammen. Når der etableres ny skov og natur, bliver arealet automatisk beskyttet mod yderligere påvirkning af pesticider. Ambitionsniveauerne for de to mål er ikke indfriet i 2023. Der er påbegyndt en række natur- og skovprojekter, som forventes færdigetableret i 2024.

I forhold til udvalgsmalet "Mere vedvarende energi" er der endnu ikke opstillet ambitionsniveau for mængden af vedvarende energi, idet der afventer udarbejdelse af en sektorplan. Sektorplanen forventes klar i juni 2024.

I forhold til udvalgsmalet "Mindre CO2-udledning" er ambitionsniveauet for 2023 ikke indfriet. Den nyeste måling er fra 2022. Næste måling med data for 2023 er i maj 2024.

I tabel 1-7 ses udviklingen i målene med udgangspunkt i de tilknyttede indikatorer.

Symbolforklaring

Det er fælles for status på alle effektmål, at en grøn markering (?) viser, at ambitionsniveauet for året er blevet indfriet. En rød markering (?) viser, at ambitionsniveauet for året ikke er blevet indfriet. Under "Forventning 2027" angiver farverne forventningen til indfrielse af 2027-ambitionen. Her viser farverne grøn og rød en forventning om henholdsvis indfrielse eller ikke-indfrielse, mens en gul markering (?) viser, at det vurderes lige sandsynligt, at ambitionsniveauet indfries, som at det ikke indfries. Pil-op (?) angiver udvikling i ønsket retning, og pil-ned (?) angiver udvikling i uønsket retning.

Tabel 1. Oversigt over Odensemålet "En klima- og miljøvenlig storby"

Odensemål: En Klima- og Miljøvenlig storby		Forrige måling	Resultat 2023	Målopfyldelse 2023 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Luftkvalitet	14 (2021)	14,5 µg/m ³ (2022)	● (15,5)	↘
Opfølgning	<p>Der er kun et mindre udsving i luftkvaliteten fra 2021 til 2022. Niveaueet af PM₁₀-partikler stiger fra 16 til 17 µg/m³. For NO₂ er udledningen den samme. 2022 kan dog ikke direkte sammenlignes med 2021, hvor trafikken var væsentligt reduceret grundet covid-19 nedlukningen.</p> <p>Målingerne ligger under 2023 ambitionen og nærmer sig ambitionen for 2027 på 13,5 µg/m³. Målinger for 2023 forventes at blive offentliggjort omkring sommeren 2024.</p> <p>Målet om at blive klimaneutral i 2030 forventes at have en positiv indflydelse på luftforureningen lokalt. Her forventes især mobilitetsplanen at have en effekt.</p>				

Tabel 2. Oversigt over udvalgsålet "Mere bæredygtige transportvaner"

Udvalgsål: Mere bæredygtige transportvaner		Forrige måling	Resultat 2023	Målopfyldelse 2023 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: En klima- og miljøvenlig storby</i>						
1. indikator	Andel elbiler	5,0 % (Aug. 2023)	6,7% (Dec. 2023)	● (5 %)	● (22 %)	↗
2. indikator	Andel ture til fods eller på cykel	45 % (2019-2021)	45,8 % (2022)	● (48,1 %)	● (54 %)	↗
3. indikator	Andel af ture i kollektiv trafik	2 % (2019-2021)	2,4 % (2022)	● (2,9 %)	● (4,9 %)	↗
Opfølgning	<p>Alle data fra de tre indikatorer indgår som indikatorer i Klimahandleplan 2024. Ambitionsniveauerne frem mod 2027 er baseret på de ambitionsniveauer, der er vedtaget med Klimahandleplan 2024, og svarer til den lineære udvikling, der er nødvendig for at kunne indfri Klimahandleplanens ambitioner for 2030.</p> <p>Ambitionsniveauet er fastsat politisk som en del af Klimahandleplan 2024 og arbejdet med Grøn Mobilitetsplan. Det forventes, at andelen af ture med bæredygtig mobilitetsformer stiger i takt med, at Grøn Mobilitetsplan implementeres.</p> <p>Andelen af elbiler i Odense Kommune er fortsat stigende, og ambitionen for 2023 er dermed indfriet. Odense Kommune får data fra transportvaneundersøgelsen én gang årligt i maj. Det er derfor først muligt i maj 2024, at afgøre om 2023 ambitionerne for indikator 2 og 3 er indfriet. Baseret på seneste data fra 2022 er ambitionerne dog ikke indfriet.</p>					

Tabel 3. Oversigt over udvalgsålet "Renere vand i Odense"

Udvalgs ­ mål: Renere vand i Odense		Førrige m ­ åling	Resultat 2023	M ­ ålopfyldelse	Forventning	Udvikling
Understøtter Odensemålet: En klima- og miljøvenlig storby				2023	2027	
				(ambition)	(ambition)	
1. indikator	Antallet af nye arealer, der er beskyttet mod udbringning af pesticider (mål ­ t i ha)	-	15 ha (2023)	● (100 ha nyt pesticidfrit areal siden 2022)	● (900 ha nyt pesticidfrit areal siden 2022)	↗
Opfølgning	Ambitionsniveauet frem mod 2027 skal relateres til ambitionsniveauet for effektmålet "Mere skov og natur i Odense". Når der etableres ny skov og natur, bliver arealet samtidig automatisk beskyttet imod yderligere påvirkning med pesticider. Derudover pågår en landsdækkende indsats for at beskytte de arealer, der ligger i umiddelbar nærhed af vandindvindingsboringerne (BNBO). Ambitionsniveauet er udarbejdet med en stigning på 200 nye hektar pr. år frem mod 2027.					
<p>Målet om at nå 100 ha ny skov og natur i form af kommunal skov i Odense, jf. effektmålet "Mere skov og natur i Odense" i 2023, er ikke indfriet. Der er siden 2021 ikke indgået nye aftaler om sprøjtefri landbrugsdrift. Det forventes ikke, at ambitionsniveauet om 900 ha nyt pesticidfrit i 2027 bliver indfriet. Forvaltningens største udfordring er lodsejernes generelle tilbageholdenhed ift. at indgå frivillige aftaler om sprøjtefri drift i BNBO. VandCenter Syd påpeger, at årsagen til lodsejernes tilbageholdenhed er deres forventning til regeringens udspil vedr. fase 2 i BNBO-indsatsen. Den nye fase kommer til at omfatte en kommunal pligt til at udstede påbud om sprøjtefri dyrkning indenfor BNBO mod fuld erstatning. Forvaltningen forventer derfor, at der kan indgås flere frivillige aftaler pba. regeringens udspil vedr. BNBO i 2024-2025.</p>						

Tabel 4. Oversigt over udvalgs­målet "Mere skov og natur i Odense"

Udvalgs ­ mål: Mere skov og natur i Odense		Førrige m ­ åling	Resultat 2023	M ­ ålopfyldelse	Forventning	Udvikling
Understøtter Odensemålet: En klima- og miljøvenlig storby				2023	2027	
				(ambition)	(ambition)	
1. indikator	Mængden af ny skov og natur i Odense, herunder lavbunds ­ jord og strandenge	651 ha	666 ha ny skov og natur siden 2009 (dec. 2023)	● (810 ha ny skov og natur siden 2009)	● (1490 ha ny skov og natur siden 2009)	↗
2. indikator	Forbedret naturkapitalindeks	87 ud af 98 kommuner, 14 point ud af 100 mulige (2020)	87 ud af 98 kommuner, 14 point ud af 100 mulige (2020)	● (Forbedret score)	● (Forbedret score)	→
Opfølgning	<p>Målet om 810 ha ny skov og natur i 2023 siden 2009 er ikke indfriet. Odense Kommune har dog i 2023 påbegyndt en række projekter i samarbejde med VandCenter Syd, Fjernvarme Fyn og Naturstyrelsen, som forventes færdigetableret i 2024. Hvis ambitionerne om ny skov og natur i Odense skal indfries, er der behov for, at Odense Kommune erhverver yderligere arealer til skov og natur. Via eksisterende aftaler og bevillinger forventer Klima- og Miljøforvaltningen, at der i 2030 vil være etableret ca. 1000 ha ny skov og natur. Der mangler dermed finansiering af yderligere ca. 1000 ha skov og natur, hvis målet om 2000 ha ny skov og natur inden 2030 skal nås.</p> <p>Vedrørende forbedret naturkapitalindeks er Odense fortsat med en score på 14 ud af 100 mulige placeret som nummer 87 ud af 98 kommuner. Det har ikke været muligt at forbedre naturkapitalindekset, da indekset ikke er opdateret endnu. Naturkapitalindekset opdateres og offentliggøres ca. hvert femte år (forventeligt i 2025).</p>					

Tabel 5. Oversigt over udvalgs­målet "Mere vedvarende energi"

Udvalgs ­ mål: Mere vedvarende energi						
Understøtter Odensemålet: En klima- og miljøvenlig storby						
		Forrige måling	Resultat 2023	Målopfylde ­ lse 2023 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Mængde af vedvarende energi (kWh)	31.890.000 (2022)	34.517.000 (2023)	-	-	↗
Opfølgning	<p>Opgørelsen er for el produceret på solceller og vindmøller. Der er i 2023 idriftsat et nyt solcelleanlæg, af hvilken grund der ses en stigning i produceret vedvarende energi på 2.600.000 kWh svarende til 8 %.</p> <p>Der er endnu ikke opstillet ambitionsniveauer for mængden af vedvarende energi, da disse afventer udarbejdelsen af en sektorplan. Når planen foreligger, vil forventningen til kommende år blive opdateret.</p>					

Tabel 6. Oversigt over udvalgs­målet "Renere luft i Odense"

Udvalgs ­ mål: Renere luft i Odense						
Understøtter Odensemålet: En klima- og miljøvenlig storby						
		Forrige måling	Resultat 2023	Målopfylde ­ lse 2023 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Luftkvalitet målt som NO _x (µg/m ³)	12 (2021)	12 (2022)	● (13)	● (11)	→
2. indikator	Luftkvalitet målt som PM ₁₀ -partikler (µg/m ³)	16 (2021)	17 (2022)	● (18)	● (16)	↘
Opfølgning	<p>Tidligere målinger har været påvirket af covid-19. I 2022 åbnede samfundet helt igen, og den 1. februar 2022 blev alle restriktioner fjernet. Dette betød at samfundet på mange måder vendte tilbage til en tilstand, der ligner den før covid-19, selvom fx transportvaner har ændret sig.</p> <p>Der er kun et mindre udsving i luftkvaliteten. Niveaue­t af PM₁₀-partikler stiger fra 16 til 17 µg/m³, mens udledningen for NO₂ er den samme. Målingerne ligger under 2023 ambitionen og nærmer sig ambitionen for 2027.</p> <p>Målet om at blive klimaneutral i 2030 forventes at have en positiv indflydelse på luftforureningen lokalt. Her forventes især Grøn Mobilitetsplan at have en effekt.</p>					

Tabel 7. Oversigt over udvalgs­målet "Mindre CO2-udledning"

Udvalgs ­ mål: Mindre CO2-udledning						
Understøtter Odensemålet: En klima- og miljøvenlig storby						
		Forrige måling	Resultat 2023	Målopfylde ­ lse 2023 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Den opgjorte CO2-udledning i Odense	1.100.000 (2020)	1.148.000 (2022)	- (946.000)	● (563.000)	↘
Opfølgning	<p>Odense Kommune opgør CO2-udledningen én gang årligt i maj. CO2-udledningen for 2023 er derfor endnu ikke opgjort, og det er først muligt at afgøre om 2023 ambitionen er indfriet i maj 2024. Baseret på seneste data fra 2022 er ambitionerne dog ikke indfriet.</p> <p>Udledningen i 2022 ligger en anelse under den udledning, der blev forventet, da regnskabet for 2020 blev udarbejdet. Her var udledningen fremskrevet til 1.225.000 tons. Stigningen i 2022 i forhold til 2020 skyldes især en øget udledning på energiområdet.</p> <p>Ambitionsniveauerne for 2023 og 2027 er justeret pba. af den nyeste prognose offentliggjort i maj 2023 sammen med CO2-opgørelsen for 2022. Det er fortsat forventningen, at ambitionerne vil blive indfriet, men mange af handlingerne i Klimahandleplan 2024 er stadig i en indledende fase, hvorfor effekten af tiltagene endnu ikke er til at se på målingen.</p>					

Beskrivelse af det økonomiske regnskab

Klima- og Miljøudvalgets driftsbudget er opdelt på styringsområderne Service og Særlige driftsområder og rummer desuden projekter med ekstern finansiering.

Service dækker over indtægter/udgifter i relation til den daglige drift. Forvaltningen varetager kommunens opgaver inden for natur- og miljøområdet, mobilitetsplanlægning og kollektiv trafik samt en række indsatser, som følger af Klimahandleplanen.

Projekter med ekstern finansiering indeholder indtægter/udgifter, hvor forvaltningen modtager midler fra fx EU, ministerier, private fonde mv.

Særlige driftsområder rummer indtægter/udgifter relateret til administration af flytning af jord samt indtægter/udgifter tilknyttet erhvervs- og husholdningsaffald. Områderne er underlagt hvile-i-sig-selv-princippet og går derfor i nul.

Det samlede regnskabsresultat for 2023 på tværs af disse områder udgør et mindreforbrug på 74.268 kr. og fremgår af tabel 8. Af tabellen fremgår også de indstillede beløb til overførsel mellem regnskabsår.

Tabel 8. Regnskabsresultat 2023 - Drift

1.000 kr.	Korrigeret budget 2023	Regnskab 2023	Afvigelse	Kassen	Overførsel
Service	219.865	219.790	74	0	74
<u>Med overførselsadgang</u>	<u>220.022</u>	<u>217.918</u>	<u>2.104</u>	<u>0</u>	<u>2.104</u>
Klima og Mobilitet	179.659	179.667	-8	0	615
Natur og Miljø	40.364	38.251	2.112	0	1.489
<u>Projekter</u>	<u>-158</u>	<u>1.872</u>	<u>-2.030</u>	<u>0</u>	<u>-2.030</u>
Klima og Mobilitet	0	1.475	-1.475	0	-1.475
Natur og Miljø	-158	398	-555	0	-555
Klima- og Miljøudvalget	219.865	219.790	74	0	74

Note: -=merforbrug, +=mindreforbrug

Beskrivelse af regnskabsresultatet

Service

Årets samlede resultat på driften på Service udgør et mindreforbrug på 74.268 kr. inkl. projekter med ekstern finansiering. Resultatet for de enkelte afdelinger i forvaltningen beskrives nærmere nedenfor.

Klima og Mobilitet

Klima og Mobilitet udviser samlet set balance. Resultatet dækker over modsatrettede bevægelser på området.

Klimaindsatser udviser et merforbrug på 0,2 mio. kr., som primært skyldes en engangsudgift vedrørende udvikling af QR-billet til letbane og busser i Odense. Merforbruget modsvares af et tilsvarende mindreforbrug på Ledelsessekretariatet, som skyldes en række mindre afvigelser på personalerelaterede udgifter og løn, der beløber sig til 0,2 mio. kr.

Der overføres et mindreforbrug på 0,6 mio. kr. til 2024, som bl.a. anvendes til en midlertidig styrkelse af Ledelsessekretariatet med en studentermedhjælper samt delvis håndtering af effektiviseringskrav i 2024 som besluttet i Klima- og Miljøudvalget den 21. november 2023.

På busdriften er der balance i 2023 alene som følge af budgettilførsel på i alt 40,0 mio. kr., jf. byrådets beslutning den 12. oktober 2022 vedrørende 2. behandling af budget 2023 og den 14. december 2022 vedrørende "Økonomiske udfordringer for den kollektive trafik". Det er således de ekstraordinært tilførte midler, der sikrer, at området er i balance. Det er særligt et stigende omkostningsindeks, en nedjusteret pris pr. påstiger samt et lavere antal passagerer end budgetteret, der udfordrer økonomien.

Når det endelige regnskab for 2023 fra FynBus foreligger, afregnes eventuelle merudgifter i 2025, jf. budgetmodellen på området. Pt. er der en forventet merudgift på 4,4 mio. kr. vedrørende 2023, som afregnes i 2025. Der er stor usikkerhed forbundet med efterreguleringens størrelse.

Med budget 2024 er der givet et ekstraordinært driftstilskud på 15,0 mio. kr. i 2024 til at sikre økonomisk balance i 2024. Derudover er der givet en driftsbevilling på 10,0 mio. kr. årligt i 2024-2025 til investering i bybusserne med henblik på styrkelse af den kollektive trafik. Det er uvist, i hvor høj grad tiltagene vil bidrage til at styrke driftsøkonomien på længere sigt, hvilket medfører en betydelig økonomisk usikkerhed. Forvaltningen følger området tæt, herunder også effekterne af investeringerne. Udvalget vil løbende blive orienteret om udviklingen på området. Næste orientering om udvikling i omkostningsindeks og passagerudvikling er den 23. april 2024.

Natur og Miljø

Natur og Miljø udviser et samlet mindreforbrug på 2,1 mio. kr. Det er sammensat af en række mindreforbrug på henholdsvis Natur og Vandmiljø på 0,1 mio. kr., Industri og Miljø på 0,7 mio. kr., Vandhåndtering og Gartneri på 0,4 mio. kr. samt Fælles på 0,9 mio. kr.

De primære årsager til afvigelserne er vakancer, samt uforbrugte midler vedrørende aftale om fremskyndet varmeplanlægning.

Der overføres et mindreforbrug på 1,5 mio. kr. til 2024. 0,6 mio. kr. af mindreforbruget anvendes til en blanding af tidsbegrænset ansættelse og konsulenter på spildevandsområdet. 0,8 mio. kr. reserveres med henblik på forventet overførsel til 2025 til henholdsvis spildevandsopgaver (0,3 mio. kr.) og delvis håndtering af effektiviseringskrav i 2025 (0,5 mio. kr.). Spildevandsområdet er det område, hvor afdelingen er mest presset opgavemæssigt i indværende og kommende år.

Projekter med ekstern finansiering

Projekter med ekstern finansiering udviser samlet set et merforbrug på 2,0 mio. kr. som følge af indtægtsforskydning. Forvaltningen modtager ofte først midlerne efter afslutning af projekterne. Mer-/mindreforbrug overføres til 2024. Projekterne forventes fortsat afsluttet i balance.

Tabel 9. Regnskabsresultat 2023 – Projekter med ekstern finansiering

1.000 kr.	Korrigeret budget 2023	Regnskab 2023	Afvigelse
Projekter med ekstern finansiering			
<u>Klima og Mobilitet</u>	0	1.475	-1.475
Kystvandråd	0	1.475	-1.475
<u>Natur og Miljø</u>	-158	397	-555
Bro (Dalum Papirfabrik)	4.480	1.770	2.710
UC Life (vandløb)	-2.357	155	-2.512
Højbjergafløbet - bestanddelsanalyse	-7	-7	0
Højbjergafløbet - realisering	-520	-520	0
Lindved, vådområde - realisering	833	10	823
Brændekilde, vådområde - realisering	0	4	-4
VP-Indsatser - Ryds Å	-284	-284	0
Vildere natur ved storbyen	650	0	650
Synergiprojekt	-2.403	42	-2.445
Reconnect	-550	-773	223
I alt	-158	1.872	-2.030

Note: -=merforbrug, +=mindreforbrug

Som det fremgår af tabel 9, er der et enkelt projekt, som er placeret under Klima og Mobilitet. De resterende projekter er placeret under Natur og Miljø. Projekterne vedrørende Højbjergafløbet samt vandplanindsatser – Ryds Å er afsluttet i 2023.

Overførsel til 2024 – overholdelse af serviceramme i 2024

I forbindelse med regnskabsafslutningen bliver mer- og mindreforbrug på driften opgjort. Et mindreforbrug kan efter kommunens økonomistyringsprincipper overføres til førstkommende budgetår. Overførsel af mindreforbrug fra et år til et andet kan kun ske i respekt for aftaleoverholdelse i forhold til servicerammen, og under forudsætning af overholdelse af kommunens økonomiske strategi samt efter politisk prioritering.

Klima- og Miljøudvalget har samlet set et mindreforbrug på områder med overførselsadgang på 74.268 kr. i 2023 som overføres til 2024.

Anlæg

Samlet udviser anlægsområdet et mindreforbrug på 11,8 mio. kr., hvoraf 11,6 mio. kr. overføres til 2024, og 0,1 mio. kr. tilgår kassen vedrørende afsluttede anlægsprojekter. Det drejer sig om Kloakering af kolonihaver etape 1 og 2 samt Sikring af lovlige miljøforhold hos gartnerier.

Tabel 10. Regnskabsresultat 2023 - Anlæg

1.000 kr.	Korrigeret budget 2023	Regnskab 2023	Afvigelse	Kassen	Overførsel
Anlæg i alt	29.336	17.585	11.751	139	11.612

Note: -=merforbrug, +=mindreforbrug

Tabel 11. Oversigt over anlægsbevillinger samt overførsler til 2024

Anlæg i 1.000 kr.	Korrigeret budget 2023	Regnskab 2023	Afvigelse	Til kassen	Overførsel 2024
Handlingsplan for mobilitet og byrum 2017-2027	1.241	0	1.241	0	1.241
Kloakering af kolonihaver - etape 3	1.000	850	150	0	150
Grøn mobilitetsplan	0	101	-101	0	-101
Klimahandlingsplan samlet - 2023	14.774	7.417	7.357	0	7.357
Bæredygtig mobilitet	2.000	222	1.778	0	1.778
Folkeoplysende aktiviteter på klimaområdet	338	369	-31	0	-31
DK2020 Deltagelse	500	388	112	0	112
En grøn og bæredygtig by, biodiversitet	3.171	2.128	1.043	0	1.043
Sikring af lovlige miljøforhold hos gartnerier	1.100	1.100	0	0	0
Kloakering af kolonihaver - etape 1	160	0	160	160	0
Kloakering af kolonihaver - etape 2	1.664	1.685	-21	-21	0
Kystbeskyttelse Seden Strandby og Færgevej	105	287	-182	0	-182
Ny grøn mobilitetsplan	3.283	3.038	245	0	245
Klima- og Miljøudvalget i alt	29.336	17.585	11.751	139	11.612

Note: -=merforbrug, +=mindreforbrug

Endelige anlægsregnskaber

I henhold til "Principper for økonomistyring i Odense Kommune" skal der efter afslutning af anlægsarbejder aflægges regnskab.

Anlægsarbejder, som er bevilget i henhold til byrådsbeslutning og som er afsluttet, forelægges til byrådets godkendelse én gang årlig i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Klima- og Miljøforvaltningen forelægger tre afsluttede anlægsregnskaber i forbindelse med regnskab 2023.

Regnskaberne udviser et samlet mindreforbrug på 0,1 mio. kr. svarende til et mindreforbrug på 0,2% af de samlede nettobevillinger på 59,9 mio. kr. på de projekter der afsluttes.

Tabel 12. Oversigt over afsluttede anlægsbevillinger

Anlæg i kr.	Bevilling	Forbrug	Afvigelse
Kloakering af kolonihaver - etape 1	6.160.000	6.000.301	159.699
Kloakering af kolonihaver - etape 2	47.546.000	47.566.633	-20.633
Sikring af lovlige miljøforhold hos gartnerier	6.200.000	6.200.000	0
Klima- og Miljøudvalget i alt	59.906.000	59.766.934	139.066

Note: -=merforbrug, +=mindreforbrug

Af tabel 13 fremgår anlægsbevillinger, hvor såvel budget som forbrug er nulstillet som følge af, at disse er samlet i overordnet bevilling "Klimahandlingsplan".

Tabel 13. Oversigt over afsluttede anlægsbevillinger, hvor såvel budget som forbrug er nulstillet

Anlæg
CO2 regnskab for Odense
Kortlægning og reduktion af klimaaftryk indenfor scope 3
Borgerklimaråd
Fremme af mere aktive og grønne transportvaner
Cirkulært Odense
Formidling og visualisering af et klimaneutralt Odense - Klimaboks 2030
Flere elbiler i Odense
Odense Kommune som virksomhed
Klimavenlig energi
Et grønnere Odense afledt af Klimahandleplanen
Klimavenlig adfærd og partnerskaber
Ålegræs i Odense Fjord

Økonomi

Klima- og Miljøudvalgets regnskab for 2023 påvirker Odense Kommunes kassebeholdning som vist i tabel 14.

Tabel 14. Økonomiske konsekvenser for Odense Kommunes kassebeholdning

1.000 kr.	2023	2024	2025	2026	2027
Kassebeholdning	11.826	-11.687	0	0	0

Note: -=kassetræk, +=kasseforbedring

Af tabel 15 fremgår en udspecificering af de bevillingsmæssige konsekvenser af indstillingspunkt 2.

Tabel 15. Bevillingsmæssige konsekvenser af indstillingspunkt 2

Beskrivelse - Kr.	Styrings-område	Afvigelse 2023	Kassen	Overførsel 2024	Overførsel 2025	Overførsel 2026	Overførsel 2027
Med overførselsadgang	Service	2.104.393	0	2.104.393	0	0	0
Projekter	Service	-2.030.125	0	-2.030.125	0	0	0
Anlæg	Anlæg	11.751.384	139.066	11.612.318	0	0	0
I alt		11.825.652	139.066	11.686.586	0	0	0

Note: -=merforbrug, +=mindreforbrug

Punkt 3: C-sag: Opsamling på ekskursion om kommuneplan 2024: Byudvikling med omtanke

01.02.03-P15-3-22

Resume

Dette er en opfølgning på By- og Kulturudvalgets og Klima- og Miljøudvalgets tematur (ekskursion) den 13. marts om Kommuneplan 2024. Tematuren havde overskriften "Byudvikling med omtanke", og handlede om prioritering af arealerne med fokus på skov, natur, klima, vedvarende energianlæg, grøn mobilitet m.m.

Der præsenteres en opsamling fra drøftelserne på tematuren til drøftelse i Klima- og Miljøudvalget

Sagen behandles også i By- og Kulturudvalget d. 10. april 2024.

Indstilling

Klima- og Miljøforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter sagen.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

By- og Kulturudvalget og Klima- og Miljøudvalget var d. 13. marts 2024 på ekskursion i Odense Kommune for at drøfte prioritering af arealerne med fokus på skov, natur, vedvarende energianlæg, grøn mobilitet m.m. Ekskursionen var den sidste af By- og Kulturudvalgets fire temature om Kommuneplan 2024 og havde overskriften "Byudvikling med omtanke". Tematuren havde til formål at opridse centrale temaer og dilemmaer i arbejdet med at prioritere arealerne i Kommuneplan 2024.

Der præsenteres en opsamling fra drøftelserne på tematuren til videre drøftelse. Opsamlingen vil handle om de emner, som var i fokus på ekskursionen:

- Fremtidens arealanvendelse i det åbne land
- Klimatiltag og grøn mobilitet i forstæderne
- Prioritering af pladsen i bymidten

Opsamlingen på drøftelserne skal sætte retning for By- og Kulturforvaltningens arbejde med Kommuneplan 2024, der i sidste ende skal afspejle en politisk prioritering og afvejning af hensyn i arealplanlægningen.

Sagen behandles også i By- og Kulturudvalget d. 10. april 2024.

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 4: D-sag: Status og opsamling på gartneriindsatsen 2022 og 2023

09.00.00-K08-3-22

Resume

Med denne sag får udvalget en opsamling på gartneriindsatsen i årene 2022 og 2023, da der disse år var prioriteret ekstra budgetmidler til indsatsen. Klima- og Miljøudvalget har desuden i perioden fået en afrapportering om udviklingen i indsatsen omtrent hvert kvartal.

Odense Kommune har de sidste mange år haft stort fokus på miljøforholdene på gartnerierne herunder specielt forurening med pesticider. De sidste to år har indsatsen været yderligere intensivert. I denne sag gives der en status og opsamling på nogle af de tiltag, der er gjort på gartneriområdet.

Indsatsen har bl.a. indeholdt vandprøvetagning i og uden for gartnerimatrikler, der har medført reduktion i udledningen af pesticider til vandløb, 19 politianmeldelser, 112 påbud, forbud og indskærpelser, på baggrund af 151 tilsyn, samt en dialog og proces med Miljøstyrelsen og Miljøministeriets Departement om praksis ift. kommunens regulering af erhvervet efter miljøbeskyttelsesloven.

Årlige vandprøver i vandløb viser fortsat forurening med pesticider

Der tages typisk vandprøver i udvalgte vandløb tre gange om året. Prøvetagningsstederne er nøje udvalgt, så de er så retvisende som muligt i forhold til at kunne konkludere på, hvor de fund, der gøres, stammer fra. Prøvetagning har fx været fokuseret til vandløb, hvor der ligger gartneriklynger tilknyttet.

Alle resultater fra prøverne har vist en forurening med pesticider godkendt til både åbne og lukkede væksthuse samt ulovlige midler. Det er ikke muligt at sammenligne prøverne 1:1 for at konkludere, om der er sket en positiv udvikling over årene, da det ikke altid er de samme pesticider, der bliver analyseret for. Analyselaboratoriet har et udvalg af analysepakker, der kan vælges imellem. Disse indeholder forskellige pesticider. Over tid sker der en udvikling i erhvervets brug af pesticider, ligesom der i forvaltningen også er udviklet et større kendskab til, hvilke pesticider det er relevant at analysere for. Derudover afhænger resultaterne også af det konkrete prøvetagningssted. Af denne grund kan resultaterne af vandprøverne variere, og en decideret sammenligning med tidligere prøver er ikke hensigtsmæssigt.

Vandprøvetagning på gartnerimatrikler har positiv effekt på vandløb

Der er den seneste tid i større grad ligeledes blevet taget vandprøver inde i gartnerierne. I forbindelse med denne prøvetagning, bliver der fundet afløb i gartneriernes produktionsareal, der har direkte udledninger til vandløb.

Dette fokus på prøvetagning har en direkte positiv effekt på vandløb, der modtager vand fra gartnerierne, idet de fundne afløb bliver lukket af, og udledningerne med pesticider og næringsstoffer bliver stoppet.

Miljømæssig indsats - reduceret forurening af Odense Fjord

I 2023 er der fundet i alt 22 direkte udløb fra i alt ca. 320.000 m² gartneriareal, hvilket gør, at der i disse konkrete tilfælde ikke længere er direkte udledning med pesticider til Lumbyafløbet, Everenden og Vejrup Å.

Alle vandløbene har forbindelse til Odense Å og i sidste ende Odense Fjord. I de nævnte tilfælde er det ikke kun pesticider, der er blevet standset. Det er ligeledes store mængder næringsstoffer, som ikke længere løber til Odense Fjord. Af andre miljømæssige indsatser kan nævnes:

- Planteaffald indeholdende pesticider er stort set ryddet op.
- Ulovlige olietanke er lovliggjort.
- Toiletter, der ikke har været tilknyttet afløbssystemet og har haft direkte udledning til vandmiljøet, er blevet lovliggjort.

Øget fokus på skyggemidler

Der er ligeledes blevet sat fokus på udfordringer med forkert anvendelse af skyggemidler. Skyggemidler er den kemiske behandling mange gartnerier bruger på glaskonstruktionen til at regulere mængden af lys, der slipper ind til planterne. Disse midler har i flere tilfælde været årsag til direkte forurening af vandløb. Det opleves, at gartnerierne i stigende grad er bevidste om de nødvendige tilladelser til nedsivning og udledning af skyggemidler.

Derudover er der nu flere gartnerier, hvor der søges om nyopførelse af væksthuse, der planlægger at anlægge med lukket bund, som reducerer de miljømæssige risici. Samtidig har flere større gartnerier lovliggjort store dele af deres produktionsarealer.

Opsamling på tilsyn og håndhævelser

Der er de seneste to år udført i alt 151 tilsyn, hvilket har medført, at der er udstedt 112 påbud, forbud og indskærpelser, heraf tre driftsforbud på aktive gartnerier. Der er indgivet i alt 19 politianmeldelser for overtrædelse af diverse miljøforhold. De fleste af sagerne er fortsat under behandling i retssystemet. To driftsforbud er sidenhen trukket tilbage.

Tilpasning af praksis jf. proces med Miljøministeriets Departement

I efteråret 2023 udsendte Miljøministeriets Departement tre FAQ'er (Frequently Asked Questions). Departementet har den 1. september 2023, den 29. september 2023 og 10. november 2023 udgivet og offentliggjort FAQ'er omhandlende "Rent vand og nedsivning i væksthuse". En FAQ er at sidestille med en vejledning til en lov og har som sådan tilsvarende retsvirkning. Odense Kommune tilpasser praksis i overensstemmelse med seneste FAQ.

I brev af 29. november 2023 til Odense Kommune gør departementet forvaltningen opmærksom på, at den daværende anvendelse af miljøbeskyttelsesloven § 19 medfører en overregulering af anvendelsen af vand, og at det er til gene for de virksomheder, der anvender rent vand i produktionen.

Forvaltningen tog dette til efterretning, hvilket har medført, at der er trukket et enkelt driftsforbud tilbage. Dette bevirkede, at en verserende retssag ligeledes er frafaldet.

Derudover er en enkelt politianmeldelse frafaldet. Der forventes ikke yderligere tilbagekaldelse af driftsforbud og politianmeldelser.

Gennemgang af tidligere sager med henblik på at sikre retsgrundlaget

Forvaltningen har lavet en grundig gennemgang af meddelte påbud og indskærpelser for at sikre, at de ikke er i strid med de nye FAQ'er. Det har resulteret i, at der er trukket tre indskærpelser tilbage omhandlende nedsivning af vand på økologiske gartnerier samt ét forbud mod indvendig vask. Gennemgangen er færdiggjort, og det forventes ikke, at der er yderligere, der skal trækkes tilbage.

Derudover er der givet besked om, at gartnerier ikke længere behøver en tilladelse fra kommunen til indvendig vask af væksthusene, hvis der benyttes rent vand til dette, og nedvaskningen ikke medfører, at vandet tilføres nogle forurenende stoffer i nedvaskningsprocessen.

Øget behov for prøvetagning

Departementet gjorde i brevet af 29. november 2023 ligeledes opmærksom på, at hvis anvendelsen af rent vand medfører fare for miljøet, så vil sådan en situation kunne rummes af § 42 i miljøbeskyttelsesloven. Dette vil kræve, at forvaltningen i højere grad udfører jordprøvetagning og derefter foretager en risikovurdering, idet det er tilsynsmyndigheden, der skal påvise en sådan fare for miljøet.

Departementet har på baggrund af det seneste års fokus på gartnerier valgt at løfte kommunernes arbejde med gartnerierne til et nationalt niveau, så kommunernes tilsynspligt med gartnerierne bliver løftet i større omfang, end tilfældet er i dag. Odense Kommune har fået henvendelse fra KL, der ønsker at inddrage vores viden og erfaring i arbejdet med at udvikle erhvervet.

Næste status

Forvaltningen forventer at præsentere udvalget for næste status i juni 2024.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 5: D-sag: Jagt Odense Fjord

01.05.12-G01-1-24

Resume

Med denne sag gives en status på processen omkring en eventuel udvidelse af det jagtfrie vildtreservat i Odense Fjord. Sagen er en opfølgning på en drøftelse i udvalget den 6. februar 2024 i forbindelse med behandlingen af handleplaner for Odense Fjord og Odense Å.

Baggrund

Odense Fjord og de tilstødende strandengsarealer er nogle af de største og vigtigste naturarealer i kommunen. Områderne er også udpeget som Natura 2000 område, hvor kommunen har en særlig forpligtigelse i forhold til beskyttelse, bevarelse og forbedring af naturværdierne. Antallet af fugle i og ved Odense Fjord har været i kraftig tilbagegang de seneste årtier.

De seneste 2 årtier er der lavet tællinger af fuglene i og ved fjorden. Konklusionen i 2018 var, at Odense Fjord nu var markant fattigere på de trækfugle og ynglefugle, der er knyttet til den lavvandede danske fjordnatur med våde enge og småøer. Optællingerne viste, at op mod 25.000 forskellige fugle har forladt fjorden sammenlignet med antallet for 20-30 år siden.

På den baggrund sendte Dansk Ornitologisk Forening (DOF) sammen med Danmarks Naturfredningsforening (DN) i juni 2022 en anmodning til Miljøstyrelsen (MST), om at igangsætte en proces for at udvide det jagtfrie område, der i dag er omkring Vigelsø, med det lavvandede område Seden Strand syd for Vigelsø.

Proces for en eventuel udvidelse af det jagtfrie område i Odense Fjord

På baggrund af ovenstående fik By- og Kulturforvaltningen i forbindelse med budget 2022 til opgave at undersøge mulighederne for en udvidelse af det jagtfrie område. I Budget 2022 fremgår det at:

Odense Fjord er med Stige Ø og områderne langs fjorden en vigtig del af den grønne struktur i Odense, der sikrer Odenseanerne spændende natur i vores nærområder. Dansk Ornitologisk Forening Fyn har et ønske om at udvide vildtreservatet i Odense Fjord, så fuglene får langt bedre vilkår end i dag. Forligspartierne er enige om, at det skal undersøges, hvorvidt vi i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Ornitologisk Forening Fyn kan søge overliggende myndighed om tilladelse til at udlægge et fuglereservat. By- og Kulturudvalget får til opgave at undersøge mulighederne, herunder høring i Det Grønne Råd samt andre relevante parter.

Opgaven fulgte sidenhen med fra By- og Kulturforvaltningen til Klima- og Miljøforvaltningen.

Afdækning af mulighed for reservatudvidelse hos Miljøstyrelsen

Odense Kommune undersøgte i foråret 2022 den nærmere proces hos MST i forhold til, om kommunen kunne støtte op om henvendelsen fra DOF og DN og dermed anmode om en udvidelse af det jagtfrie reservat i Odense Fjord. Hvilket der så blev fulgt op på med en henvendelse til MST i marts 2023.

Rammerne for eksisterende vildtreservater i Danmark er fastsat i reservatbestemmelserne (Bekendtgørelse om Odense Fjord Vildtreservat, bekendtgørelse nr. 407 af 12. april 2011) for de enkelte områder. Både for så vidt angår afgrænsning, jagt, færdsel mm.

Hvis der skal ændres i bestemmelserne for et reservat, vil det ske i forbindelse med revision af reservatbestemmelserne for det konkrete område. Det er MST, der forestår denne revision.

En anmodning fra kommunen til MST vil således først komme i spil i forbindelse med revision af reservatbestemmelserne for vildtreservat Odense Fjord. Reservatbestemmelserne for vildtreservat Odense Fjord står overfor revision indenfor de næste par år.

Revision af reservatbestemmelserne følger en fast procedure, der bl.a. indeholder drøftelse med lokale brugere samt efterfølgende offentlig høring af lodsejere, brugere, organisationer, kommuner og andre relevante myndigheder i forhold til ændringer i reservatbestemmelserne.

Høring i Det grønne råd

Muligheden for, at kommunen skulle støtte op om henvendelsen fra DOF og DN, skal som nævnt i budgetforligsteksten til høring i kommunens grønne råd samt hos andre relevante parter. Det grønne råd er et frivilligt rådgivende debatforum vedrørende miljø-, natur- og friluftspolitik, som rådgiver kommunen i mindre og større projekter vedrørende naturforvaltning.

Forvaltningen vurderede, at de brugergrupper, der kunne være relevante i forhold til en høring om emnet, er repræsenteret i Det Grønne Råd. Der blev derfor udelukkende foretaget høring i Det Grønne Råd.

Emnet blev diskuteret på møde i Det Grønne Råd den 2. marts 2023. Det Grønne Råd havde samlet set den faglige indstilling, at der skulle fremsendes et ønske om yderligere reduktion af jagt på fjorden. Som det fremgår af referatet, bakkede Jægerforbundet ikke op om indstillingen.

Orientering i Klima- og Miljøudvalget

Klima- og Miljøudvalget blev orienteret om høringen i Det Grønne Råd på møde den 28. marts 2023. På mødet blev udvalget orienteret om henvendelsen til MST med henblik på en eventuel regulering af jagten på fjorden. På baggrund af orienteringen i udvalget, blev henvendelsen fremsendt til MST.

I forlængelse af henvendelsen til MST har forvaltningen modtaget enkelte henvendelser, derudtaler bekymring i forhold til udsigten til en eventuel udvidelse af det jagtfrie vildtreservat i fjorden. Det er i en af disse henvendelser blevet nævnt, at en udvidelse af det jagtfrie vildtreservat også kan betyde restriktioner i forhold til andre aktiviteter og brugere af fjorden fx lystfiskere, kajakroere og bådsejlads.

Den videre proces

Processen for en revision af reservatbestemmelser medfører, at alle ændringer kommer i høring både hos relevante parter og de berørte kommuner. Et eventuelt forslag til ændring i reservatbestemmelserne vil således kunne forelægges Klima- og Miljøudvalget til drøftelse.

MST har oplyst, at sagsbehandlingstiden er op til et par år.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 6: D-sag: Aktuelle sager

01.30.00-G01-137-23

Resume

Orientering om aktuelle sager.

Beslutning

Orientering givet.

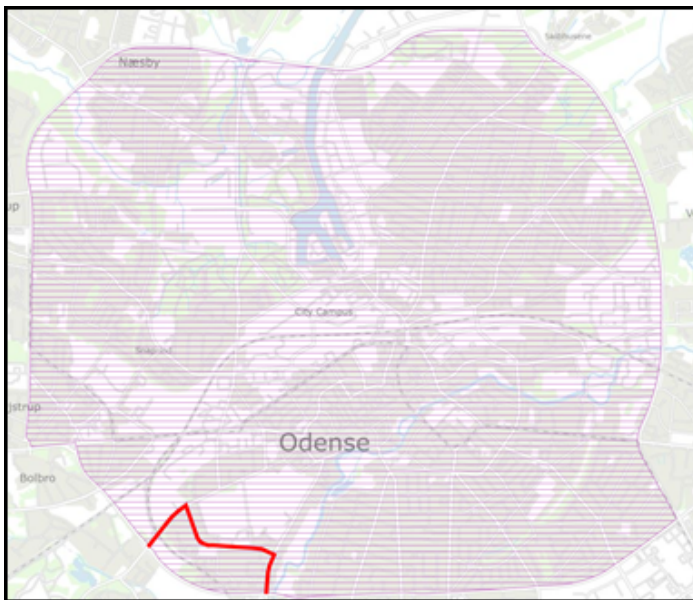
Punkt 7: E-sag: Initiativretsforslag fra Mark Grossmann om midlertidig indskrænkelse af miljøzonen ved OUH

09.00.00-G01-4-24

Initiativretsforslag

Med henvisning til § 2, stk. 2 i Klima- og Miljøudvalgets forretningsorden fremsender Mark Grossmann (medlem af Klima- og Miljøudvalget) følgende forslag til optagelse på Klima- og Miljøudvalgets dagsorden for udvalgsrådet den 9. april 2024:

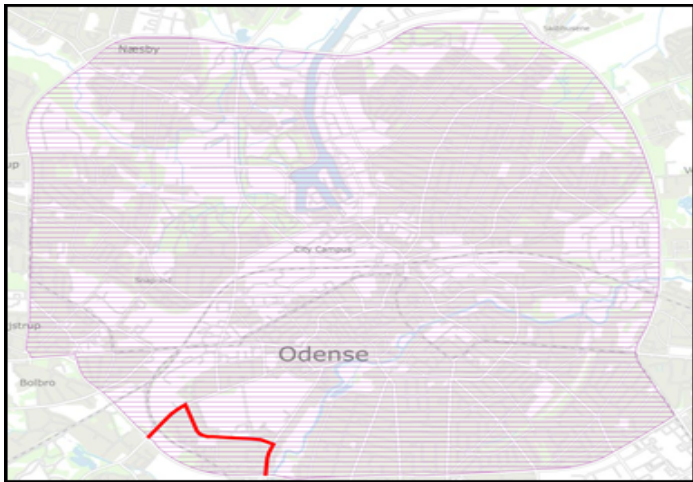
Med udgangspunkt i lige muligheder for sundhed ønsker venstres gruppe at rejse en sag i Klima- og Miljøudvalget om, at Sdr. Boulevard, Falen og J. B. Winsløvs Vej omkring sygehuset undtages for miljøzonen, for at sikre alle patienter kan komme til OUH. Forslaget gælder en midlertidig undtagelse, da området ønskes medtaget i miljøzonen efter udflytning af OUH.

Figur 1: Den nuværende miljøzone med arealet, der ønskes udtaget markeret med rød streg.

Indstilling fra forslagsstiller

Venstres gruppe indstiller, at OUH midlertidigt udtages af den eksisterende miljøzone for området, der afgrænses af Sdr. Boulevard, Falen og J. B. Winsløvs Vej (se figur 2), og at en politisk proces herfor igangsættes hurtigst muligt.

Figur 2: Det areal der ønskes udtaget af miljøzonen.

Forvaltningens belysning

Miljøzonen blev indført i Odense i 2010 efter byrådets vedtagelse og omfattede i første omgang ældre busser og lastbiler. Siden er kravene til lastbiler og busser blevet skærpet og i 2020 blev også ældre varebiler omfattet af zonen.

Senest er ældre dieseldrevne personbiler (Euronorm 4 eller lavere) uden påmonteret partikelfilter pr. 1. oktober 2023 blevet forment adgang til miljøzonen. Miljøbeskyttelsesloven § 15b, stk. 1 angiver hvilke køretøjer, der er forment adgang til miljøzonen, hvis køretøjerne ikke har påmonteret partikelfiler. Registreres et af de omfattede køretøjer i miljøzonen udløser det en bøde, hvilket Miljøstyrelsen er myndighed for.

Hjemlen til at etablere eller indskrænke miljøzonen fremgår af gældende miljøbeskyttelseslov § 15a, hvor stk. 3 giver kommunalbestyrelsen hjemmel til i helt særlige tilfælde at foretage mindre indskrænkninger af en etableret miljøzone.

Miljøzonens formål

Som defineret af lovgivningen er formålet med miljøzonerne at sikre renere luft til borgerne. De sundheds- og miljøforbedrende effekter opnås ved at mindske mængden af potentielt kræftfremkaldende og sundhedsskadelige partikler.

Miljøzonerne dækker områder, hvor mange bor, arbejder eller deltager i kultur- og fritidsaktiviteter, og hvor mindre luftforurening vil forbedre sundheden for mange borgere. Miljøzoner er samtidig et indgreb i den fri bevægelighed og er derfor kun indført i de byområder med den højeste forurening.

I 2023 var der på landsplan ca. 2.800.000 indregistrerede personbiler i Danmark. Af dem er ca. 60.000 ifølge Miljøstyrelsen omfattet af seneste stramning af miljøzonen, svarende til ca. 2 %.

Lovgivningen rummer i dag mulighed for efter konkret ansøgning at blive dispenseret fra kravene i miljøzonen, hvis man kan dokumentere et kommende hospitals- eller speciallægebesøg. Dette skal altså ske, inden man kører ind i zonen. Undtagelse kan også søges forlods, såfremt det ikke er muligt at få eftermonteret et partikelfilter, og hvor andre krav også skal opfyldes af bilejeren.

Det vil sige, har man et køretøj, der er begrænset af miljøzonen, og måtte der opstå et akut behov for at komme på hospitalet og/eller har man ikke fået ansøgt om en dispensation på forhånd, kan man blive ramt af en bøde på 1.500 kr. for en personbil eller varebil, hvis det bliver registreret, at man kører i zonen. Bøden er på 12.500 kr. for busser og lastbiler.

Lovgivningen rummer ikke hjemmel til, at Miljøstyrelsen, som den håndhævende myndighed, efterfølgende kan eftergive en allerede udstedt bøde for overtrædelse af miljøzonen.

Gælder alle former for køretøjer

Miljøzonen er entydig og omfatter samtlige de typer køretøjer, der er beskrevet i miljøbeskyttelseslovens § 15b, stk. 1. Det er ikke muligt at indføre en differentieret miljøzone for enkelte typer køretøjer. Det betyder, hvis der vedtages en undtagelse af området omkring OUH fra zonen, som foreslået i denne sag, vil samtlige de hidtidige begrænsede typer køretøjer (ældre dieseldrevne personbiler, varebiler, lastbiler og busser) fremadrettet have adgang til området omkring OUH.

Videre proces

Hvis Klima- og Miljøudvalget vedtager at starte en proces for at indskrænke miljøzonen omkring OUH, vil forvaltningen påbegynde processen med udarbejdelse af en indskrænkelse af miljøzonen, hvorefter sagen skal godkendes i byrådet til godkendelse inden, der kan startes en 4 ugers offentlig høring.

Efter endt høring, skal eventuelle høringssvar behandles, hvorefter sagen vil blive forelagt byrådet til endelig vedtagelse.

Det er forvaltningens vurdering, at en eventuel endelig vedtagelse af en indskrænkning af zonen vil kunne politisk behandles efter sommerferien.

En eventuel indskrænkelse af zonen vil ligeledes kræve udarbejdelse af nye skilteplaner, informationsmaterialer, afklaring af eventuelle økonomiske konsekvenser mm.

Beslutning

Klima- og Miljøudvalget er enige om først at afsøge dispensationsmuligheder gennem henvendelsen til ministeriet. Rådmand Tim Vermund vender tilbage til udvalget, når svaret forelægges.